

Voorlopige agenda van de commissie Beheer en Verkeer van 18 april 2007

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Beheer en Verkeer

Datum: woensdag 18 april 2007
Aanvang: 20:00 uur
Locatie: Nieuwe raadzaal
Voorzitter: J. Vogel
Griffier: M. Kest

A. A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders

A.2. Vaststelling agenda

[Agenda raadscommissie Beheer en Verkeer 18 april 2007](#) (pdf)

[Verslag raadscommissie Beheer en Verkeer 18 april 2007](#) (pdf)

A.3. Rondvraag

B. B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Raadsvoorstel Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

[Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep](#) (pdf)

C. C. HUISHOUELIJK DEEL

C.1. Lange-termijnagenda en lijst van moties en toezeggingen

C.2. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname

C.3. Vaststelling verslag vergadering raadscommissie Beheer en Verkeer 4 april 2007

Agenda raadsce. Beheer en Verkeer 18 april 2007

RAADSCOMMISSIE BEHEER EN VERKEER

Concept-agenda: B&V nr. 07/06
Datum: Woensdag 18 april 2007
Tijd: 20:00-22:00 uur
Plaats: *Nieuwe raadzaal*
Voorzitter: dhr. J. Vogel
Commissiegriffier: dhr. M. Kest ☎ 367 7726
E-mail: martijn.kest@griffie.groningen.nl

A. ALGEMEEN DEEL

- A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders
- A.2. Vaststelling agenda
- A.3. Rondvraag

B. INHOUDELIJK DEEL

- B.1. Raadsvoorstel *Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep*

C. HUISHOUDELIJK DEEL

- C.1. Lange-termijnagenda en lijst van moties en toezeggingen
- C.2. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname
- C.3. Vaststelling verslag vergadering raadscommissie Beheer en Verkeer 4 april 2007

Verslag raadsce. Beheer en Verkeer 18 april 2007

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER & VERKEER

BV nr.: 07/06
Datum: 18 april 2007
Plaats: nieuwe raadzaal
Tijd: 20:00-22:00

Aanwezig: J. Vogel (voorzitter), M. Azghoughi (PvdA), J. Spakman (PvdA), E. Eikenaar (SP), D. Hukema (PvdA), M. Marion (SP), mw. B. de Boer (VVD), H.P. Klijsma (GL), J. Seton (CDA), H. van der Heijdt (PvdA), mw. I. Jongman-Mollema (CU), J. Schuitemaker (SenS), J. Luhoff (D66), M. Gijsbertsen (GL), J. Bolhuis (Stadsparij), mw. K. Dekker (wethouder), F. de Vries (wethouder), D. Vrieling (griffier), M. Kest (commissiegriffier)

A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders

Wethouder De Vries informeert de commissie over het bezoek van minister Vogelbaar op 2 en 3 mei. Het precieze programma is nog niet bekend.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

B.1. Raadsvoorstel Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

De insprekers

Dhr. Kurstjens spreekt namens Milieudefensie. Hij vraagt de commissie de plannen te heroverwegen omdat ze zijn gebaseerd op verouderde prognoses. De autobewegingen nemen af. De motivatie voor de bouw is gebrekkig. De gemeente zou beter meer aandacht besteden aan P+R. Milieudefensie overweegt juridische stappen.

Dhr. Last spreekt namens een uitzendbureau aan het Damsterdiep. Bereikbaarheid is van groot belang en het bureau zal schade ondervinden van de plannen. Het bureau is al enige tijd op zoek naar een andere locatie en vraagt de gemeente mee te denken en helpen om die te vinden.

De raadscommissie

Dhr. Azghoughi vindt de website een goede bron van informatie. De plannen zijn goed en wat de PvdA betreft mag de bouw snel beginnen. Waar komen de tekorten vandaan?

Dhr. Klijsma zegt dat GroenLinks aanvankelijk tegen de parkeergarage was en later onder bepaalde voorwaarden akkoord is gegaan, voorwaarden waarvan de fractie denkt dat die Milieudefensie zouden moeten aanspreken. GL vindt de brief van de GCC wat zuur en pleit voor handhaving van de fietsstroken aan de zuidzijde.

Mw. De Boer vraagt hoe ondernemers aan de andere kant van het Damsterdiep hun spullen in de zaak moeten krijgen.

Dhr. Klijsma zegt dat ze dan een stukje moeten lopen; dat is op meer plekken in de stad zo.

Mw. De Boer zegt dat vrijwel overal voor de deur gelost kan worden. Hier mag niet eens worden stilgestaan. Moeten bezorgers de spullen al rijdend uit de auto gooien?

Dhr. Klijsma zegt dat er twee losplekken zijn aan de zuidzijde. De nadeelcompensatie lijkt redelijk. Het tekort van 3,5 miljoen is onvoldoende verklaard in het stuk. GroenLinks pleit ervoor van het plein een gazon te maken.

Mw. Jongman vindt dat de nadeelcompensatieregeling er goed uitziet. De ChristenUnie vraagt of er een uitgang van de parkeergarage komt aan de Nieuweweg. De fractie vindt dat het parkeren aan de zuidzijde eventueel herzien moet kunnen worden als blijkt dat de zuidzijde erg succesvol is. Ook de ChristenUnie vraagt het college hoe het plein ingericht kan worden zodat het er prettig toevoert. Wat is de verklaring voor de tekorten? In algemene zin is de ChristenUnie een voorstander van de plannen.

Dhr. Luhoff is tevreden met het plan. D66 vindt het belang van een doorgaande fietsroute prevaleren boven het laden en lossen door ondernemers.

Mw. De Boer vraagt hoe D66 dat dan wil oplossen.

Dhr. Luhoff pareert de vraag door de VVD te vragen hoe zij de doorgaande fietsroute wil garanderen als overal langs die route vrachtwagens staan geparkeerd. D66 vindt dat het plein echt levendig moet worden.

Verslag raadsce. Beheer en Verkeer 18 april 2007

Dhr. Marion is erg positief over het voorgestelde project. Door de garage komen er minder auto's in de binnenstad en er wordt door de uitgang aan de Nieuwegeweg een economische impuls aan deze straat gegeven. Ook de SP vindt de brief van de GCC over de fietspaden wat zuur. De voorgestelde informele route bij de Loppersummergang mag wel een formele route worden. Zijn de fietsparkeerplaatsen in de kelder openbaar of alleen voor het personeel van Nijensteek? De SP wil graag een groene invulling van de openbare ruimte. De fractie deelt de zorgen van GroenLinks over het tekort.

Dhr. Bolhuis complimenteert het college met de presentatie op het net. De Stadspartij is blij met de uitgang aan de Nieuwegeweg maar heeft zorg over het ontbreken van kort-parkeerplekken in het plan. De fractie deelt de zorg van de GCC dat het te omslachtig is voor mensen die even snel iets willen halen, te moeten parkeren in de garage. Ook heeft de fractie zorg over het laden en lossen aan de zuidzijde. Dit is een prima project.

Mw. De Boer complimenteert het college over de communicatie met betrokkenen. De VVD vraagt naar het ontstaan van de stijging van het tekort. De VVD wil dat er gekeken wordt hoe er meer laad- en losplaatsen aan de zuidzijde kunnen komen. Verkeerstechisch is het niet noodzakelijk dat hier fietsstroken liggen.

Dhr. Klijsma zegt dat op doorgaande routes altijd fietsstroken liggen.

Mw. Boer is niet tegen fietsstroken, maar vindt dat ze aan de zuidzijde wel vaker onderbroken kunnen worden.

Dhr. Klijsma verwijst naar de situatie aan de huidige noordzijde; daar staan regelmatig busjes en dat is voor fietsers gevaarlijk.

Mw. De Boer suggereert dat de laad- en losplaatsen ook gebruikt zouden kunnen worden als flitsparkeerplaatsen. De nadeelcompensatieregeling is ruimhartig, maar nog te onduidelijk. Reserveren we genoeg geld ervoor?

Dhr. Schuitemaker is tevreden over het voorstel en het proces. Student en Stad vraagt aandacht voor het flitsparkeren. SenS vindt dat dat niet op het maaiveld zou moeten maar vraagt het college of er mogelijkheden zijn in de parkeergarage.

Dhr. Seton is ook positief over de nota en het proces. Het CDA vindt de brief van de GCC genuanceerd. Het feit dat de GCC het op één punt niet eens is met de gemeente moet niet worden afgedaan als 'zuur'. Het college stelt dat het creëren van laad- en losstroken minder eenvoudig is en het CDA vraagt of dat een belemmering moet zijn. Over de bereikbaarheid van individuele panden tijdens de bouw zegt het college dat een probleem wordt opgelost als het zich voordoet. Maar dat brengt onzekerheid met zich mee voor ondernemers; heeft het college daar rekening mee gehouden? Krijgt de parkeergarage minder vrije plekken nu er meer plaatsen voor bewoners worden gereserveerd? Krijgen bewoners die later een auto aanschaffen een vergunning voor de garage? Moeten we niet al uitstel incalculeren door beroepsprocedures?

Wethouder Dekker zegt dat de nadeelcompensatieregeling redelijk experimenteel is. Het is nog niet precies duidelijk hoe dat gaat lopen. De laatste 10 jaar zijn er enorm veel extra arbeidsplaatsen gerealiseerd. Daar zijn ook parkeerplaatsen voor nodig. Als de parkeergarage open gaat, gaat het parkeren van de diepenring af. Het verblijfsklimaat wordt daar dan sterk verbeterd. Een deel van de meerkosten wordt verklaard door het feit dat het college wil dat de parkeergarage mooi en prettig wordt. Er komt een uitgang bij de Nieuwegeweg. De nadeelcompensatieregeling zat nog niet in het oorspronkelijk tekort, vandaar dat dat nu hoger is. Voor een ander deel heeft dat te maken met veranderde aannames. De exploitatie was in eerdere instantie te positief ingeschat. Bij de Rekening komt het college hier op terug. De fietsparkeerplaatsen zijn alleen voor Nijensteek. De wethouder ziet geen aanleiding om iets te regelen voor flitsparkeren; dat kan gewoon in de garage. Gemeente en GCC zijn het niet eens over lossen en laden. Op dit moment wil het college twee plaatsen faciliteren op het trottoir, maar als er een grote economische bedrijvigheid ontstaat, wil het college daar wel verder naar kijken. Het budget voor de omleidingsroute is 1 miljoen; het college komt er nog op terug.

Wethouder De Vries zegt dat de dekking uit de reserve grondzaken een logische is. Door het parkeren onder de grond wordt de omgeving boven de grond een stuk aantrekkelijker. Terecht hebben veel fracties aangegeven dat de inrichting van het plein goed moet worden. Het is mogelijk dat er terrassen en banken komen. Het huidige plan voorziet behoorlijk in extra groen. De wethouder plaatst kanttekeningen bij kunstmatig groen op het plein. Het plein moet multifunctioneel zijn en dat is het minder als het uit gras bestaat. Bovendien moet je het dan beheren.

Dhr. Klijsma vraagt hoe het college invulling wil geven aan die multifunctionaliteit. Het wordt al anderhalf jaar geroepen maar er komen geen concrete voorbeelden.

Wethouder De Vries zegt dat dit plan niet voorziet in een activiteitenprogramma voor het plein, maar de ondergrond wordt zo gemaakt dat er veel mogelijk wordt.

Dhr. Seton herhaalt een aantal onbeantwoorde vragen.

Een ambtenaar van RO/EZ zegt over de bereikbaarheid van individuele panden dat er veel met ondernemers is gesproken. Tijdens het bouwen kunnen we voldoende voorzieningen treffen om de panden en bedrijven bereikbaar te houden. Er zijn nu 120 parkeerplaatsen voor vergunninghouders op het Damsterdiep. Gemiddeld wordt 40 % van deze plekken gebruikt door vergunninghouders. De facto gaat het om een verlies van 50 plekken en mensen kunnen uitwijken naar de Oosterkade. Toch kunnen bewoners tegen buurtstallingstarief in de garage parkeren.

Verslag raadsce. Beheer en Verkeer 18 april 2007

Het voorstel gaat als discussiestuk naar de raadsvergadering van 25 april.

C.1. LTA en lijst van moties en toezeggingen

C.2. Vaststelling verslag 4 april 2007

Het verslag wordt vastgesteld.

De voorzitter dankt de commissiegriffier voor bewezen diensten en sluit de vergadering om 21:26.

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

RAADSVORSTEL:

2006-2007

Ons kenmerk: RO 07.1384020

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep.

Groningen,

Aan de raad,

In uw vergadering van 30 november 2005 heeft u het stedenbouwkundig plan "Damsterdiep weer Binnenstad" vastgesteld. Vooruitlopend op dat besluit heeft u in uw vergadering van 27 mei 2005 ons een krediet beschikbaar gesteld om te kunnen starten met de verdere uitwerking van het plan tot een bouwplan voor de garage en een inrichtingsplan voor de openbare ruimte. Bij de vaststelling van het stedenbouwkundig plan heeft u uw zorgen geuit over de nadelige effecten van de bouw op de ondernemingen aan het Damsterdiep. Tijdens de raadsbehandeling is door u een motie aanvaard, waarin u ons college vraagt om voor de bouw van de Damsterdiepgarage een voorstel aan de raad voor te leggen over de toepassingsmogelijkheden van een projectgebonden schaderegeling en de criteria waaronder nadeelcompensatie in deze regeling wordt verwerkt.

In dit voorstel zullen wij u informeren over de resultaten van onze voorbereidingen voor de uitvoering van het project en u een aantal besluiten voorleggen om de stap tot de daadwerkelijke uitvoering te kunnen zetten. Het onderliggende materiaal van dit voorstel treft u aan in de visietrommel.

De voorbereidende werkzaamheden.

Zoals u bekend werken we in dit project nauw samen met de woningcorporatie Nijestee die op het Damsterdiep zijn hoofdkantoor wil realiseren. Gezamenlijk en ieder voor zich wat zijn eigen aandeel betreft, hebben we inmiddels de bouwplannen op DO (definitief ontwerp) niveau gereed en inmiddels in procedure gebracht voor het verkrijgen van een bouwvergunning. Ook is het stedenbouwkundig plan wat betreft de openbare ruimte door ons verder uitgewerkt en in de inspraak gebracht. Parallel aan de bouwaanvraag lopen verzoeken aan het ministerie van VROM en de provincie voor het toekennen van hogere waarden in het kader van de Wet Milieubeheer. Voor het stedenbouwkundig plan is hiervoor al onderzoek verricht evenals naar de effecten op de luchtkwaliteit. Voor wat betreft de geluidhinder hebben we in de afgelopen periode aanvullend onderzoek laten verrichten.

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

2

Daarnaast hebben we meer inzicht gekregen in de uitvoeringsconsequenties en welke maatregelen daarvoor genomen moeten worden. Dit betreft onder andere de omleidingroutes gedurende de bouw, de fasering van de bouw en de gevolgen voor de bereikbaarheid van de panden aan en in de directe omgeving van het Damsterdiep. Dit laatste omvat naast bevoorrading van de ondernemingen ook het bewonersparkeren, zowel tijdens als na de bouw. Daar waar de algemene maatregelen tekort schieten is op individueel niveau overleg geweest met de betreffende ondernemer. Wij zullen dit overleg blijven voeren ook tijdens de bouw om naar bevind van zaken oplossingen te bieden.

Ook hebben wij een voorstel voorbereid voor een nadeelcompensatieregeling ten behoeve van ondernemers die ondanks de maatregelen toch onevenredige schade oplopen ten gevolge van de bouw.

Gedurende dit gehele traject van voorbereiding hebben wij gebruik gemaakt van een klankbordgroep waarin de besturen van de GCC en de Bewonersorganisatie Binnenstad Oost en individuele bewoners en ondernemers aan het Damsterdiep vertegenwoordigd zijn. Naast deze klankbordgroep is ook contact geweest met de winkeliersvereniging van de Nieuweweg en de klankbordgroep van ondernemers die door de GCC zelf is ingesteld. Ook heeft overleg plaatsgevonden met o.a. het OV-bureau over de busomleidingen en de definitieve routing na de bouw, de hulpverleningsdiensten en de nutsbedrijven.

Andere vormen van communicatie die we hebben gehanteerd zijn bewonersbrieven (aan bewoners, pandeigenaren, ondernemers) aan het Damsterdiep en de directe omgeving. Daarnaast hebben we een website opgezet voor dit project. Van de mogelijkheid om via dit medium vragen te stellen is veel gebruik gemaakt. Het informatieve gehalte van de website www.damsterdiep.groningen.nl is volgens gebruikers hoog. Wij hopen dat wij uw raad hiermee ook van dienst zijn.

Hierna zullen we nader op de verschillende onderdelen van de plannen ingaan.

Ontwerp

Het bouwplan voor de parkeergarage/het kantoor.

Het pleinafsluitend gebouw en deze ondergrondse garage met 545 parkeerplaatsen worden het beoogde visitekaartje van de stad op de aanrijroutes vanuit oostelijk Groningen. In de garage is veel aandacht besteed aan de psychologische aspecten: de gebruiksvriendelijkheid van de garage door de toepassing van schuinparkeren, de ondergrondse oriëntatie op de omgeving door toepassing van natuurlijk daglicht, variatie in hoogtes in de lange ruimtes, met zicht op de uitgangen. Deze in- en uitgangen zijn zowel voor voetgangers als de auto's bijzonder vormgegeven. Bij kwaliteit gaat het veelal om architectonische uitwerking, de architectonische geïntegreerde relatie bovengronds/ondergronds tussen garage en het kantoorgebouw, vormgegeven in een grote z.g. 'canyon', en het afwerkingsniveau, toepassing van hout in de afwerking van plafond en wanden om daarmee een binnenklimaat te creëren met een chique uitstraling. Daarnaast in de daglichttoetreding bij de uitgang Steentilstraat en bij het kantoorgebouw van Nijestee, de verlichting, de dienstruimte voor bemensing van de garage en de overige dienstverlening (bv. toiletten, stadsplattegrond met

7

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

3

stadsactiviteiten). Ook is gedacht aan een combinatie met andere functies. In het kantoorgebouw komt aan het plein een nieuwe horecafunctie met terras, in het voormalige busstation wordt de bestaande horecafunctie opgewaardeerd. In programmatische zin ontstaat er zo een grotere vervlechting van de stad en de parkeergarage; de parkeergarage wordt van meer betekenis voor de stad. Naast de minimale normen waaraan de parkeergarage moet voldoen is een z.g. 'pluspakket' meegenomen om de gewenste kwaliteit te realiseren. Bij het bouwplan en de inrichting van de openbare ruimte is rekening gehouden met de uitkomst van het onderzoek naar sociale veiligheid dat we hebben laten verrichten.

Het ontwerp van de openbare ruimte.

In het stedenbouwkundig plan is gekozen voor een verdeling van de verkeersstromen over de noord- en zuidzijde (zoals bij de Diepenring). Daartussen komt een multifunctioneel plein met een pleinafsluitend kantoorgebouw voor Nijestee dat tevens de overgang markeert tussen het verblijven in de binnenstad en de stad met de hoofdroutes daarbuiten. Onder het Damsterdiep komt een parkeergarage met in- en uitgangen voor voetgangers die aansluiten op de routes naar de Grote Markt, zijnde de Steentilstraat en de Nieuweweg. Het autoverkeer kan ter hoogte van de Oostersingel de garage in-/uitrijden. Ter ondersteuning en om de samenhang met de (water)historie en de rest van het Damsterdiep te benadrukken is op het Damsterdiep voorzien in een bomenrij aan de noordzijde en een dubbele rij bomen ter hoogte van het kruispunt met de Europaweg.

Vooruitlopend op de toekomst is in het ontwerp rekening gehouden met de mogelijke aanleg van een tracé voor hoogwaardig openbaar vervoer. Concreet zou dat kunnen resulteren in een tramtracé in beide richtingen aan de noordzijde van het plein. Besluitvorming hierover moet uiteraard nog plaatsvinden.

Detailering en het gebruik van inrichtingselementen.

Materialen.

Voor het plein is gekozen voor een gebakken steen (waalformaat) uit oogpunt van duurzaamheid, beheer en kleur. De voorkeur gaat uit naar een bordeauxrode steen gecombineerd met een zachtroze steen voor accenten. Een brede roze granietband dient als begrenzing van het plein.

In de rijbaan komt asfalt met geluidreducerende eigenschappen. Plaatselijk (m.n. in de bochten) zal een traditionele oplossing nodig zijn uit oogpunt van beheer en onderhoud.

In de trottoirs komt dezelfde steen als in het plein, maar geen roze accentsteen.

Laden en lossen, parkeren en stallen.

Aan de noordzijde komt een bomenrij met daartussen de mogelijkheid om te laden en lossen en is er ruimte gereserveerd voor het stallen van fietsen. Parkeren is mogelijk in de parkeergarage. Onder het kantoorgebouw is ruimte voor bevoorrading.

Verlichting.

De grootste kwaliteit die momenteel te vinden is op het Damsterdiep is aanwezig in de vorm van prachtige neonreclames op individuele panden. Deze ondersteunen perfect de overgang van buiten naar binnen. De verwachting is dat de geschubde huid van het

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

4

kantoorgebouw en de uitstraling van de onderste lagen van het gebouw daar ook een positieve bijdrage aan zal leveren. Wat betreft de openbare verlichting (type, kleur, armatuur) wordt aangesloten bij de keuzes die in de binnenstad zijn gemaakt.

Monoliet.

De in-/uitgang Steentilstraat is vergaand uitgewerkt. De architectuur van dit deel van de garage en de inrichting van het plein zijn als een geheel uitgewerkt. Dit komt tot uitdrukking in de materialisering (zelfde steen als het plein) en de functionele betekenis, een zit/kijkelement gericht op activiteiten op het plein, zoals dans, een waarschijnlijke invulling van een deel van het kantoorgebouw.

Openbaar vervoer.

Aan beide zijden van het plein komt een halte voor de bus. Op het plein wordt een voorziening voor wachten en verblijven gerealiseerd (lange bank). De bus rijdt met het overige verkeer mee en kan niet voor de nieuwbouw langs naar de Oostersingel. Het UMCG wordt aangedaan via de Petrus Campersingel. Op het Hanzeplein wordt een circuit mogelijk gemaakt om de nieuwe relatie met de Euroborg en de park en pendel te onderhouden.

Fietsverkeer.

In het stedenbouwkundig plan is duidelijk gekozen voor een ander ruimtelijk (plein) en verkeerskundig concept (éénrichtingverkeer). Een plein met aan beide zijden een verkeersstroom, begrensd door een nieuw kantoorgebouw met daaronder de entree tot een parkeergarage heeft consequenties in vergelijking met de huidige situatie. In het voorliggende ontwerp is er voor gekozen om het aantal kruisende bewegingen in noord-zuidrichting (Oostersingel - Oosterhavenstraat) tot een minimum te beperken uit oogpunt van veiligheid en doorstroming. Dit heeft vooral consequenties voor de bus en het kruisende fietsverkeer.

Voor fietsers zijn drie mogelijkheden tot oversteken in het ontwerp opgenomen. Vanaf de Oosterkade is een oversteek mogelijk richting Schuitendiep/Steentilstraat. Een informele route is mogelijk via het plein ter hoogte van de Loppersumergang. Bij de verkeerslichten met de Europaweg is een fietspad voorgesteld dat in beide richtingen kan worden bereden. Vanaf de Steentilbrug loopt de verbinding met het UMCG per fiets via het Schuitendiep/de Tuinstraat of via de zuidzijde van het plein en de Steentilkade.

Aangezien de fietsroute over het Damsterdiep een belangrijke fietsroute door de stad is, hebben we ervoor gekozen afzonderlijke fietsstroken aan te brengen aan de noord- en zuidzijde van het plein (het gedeelte tussen de Oostersingel en het Schuitendiep). Tussen de Oosterhavenstraat/Oostersingel en het kruispunt worden vrijliggende fietspaden opgenomen/gehandhaafd.

De aanleg van fietsstroken is goed mogelijk binnen het aangegeven wegprofiel. Er dient wel rekening te worden gehouden met het feit dat op een fietsstrook parkeren en laden/lossen niet is toegestaan. De mogelijkheid voor laden en lossen is van belang voor de ondernemers op het Damsterdiep.

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

5

Aan de noordzijde van het Damsterdiep is het mogelijk om laden en lossen op het trottoir te regelen tussen de geprojecteerde bomen. Wel moet de fietsstrook een keer onderbroken worden voor een haltesituatie voor de bus.

Vanwege de beperkte ruimte op het trottoir aan de zuidzijde van het plein is het creëren van laad- en losstroken hier minder eenvoudig omdat dit ten koste gaat van de door-gang van voetgangers. Achterbevoorrading via de Lijnbaanstraat is in een incidenteel geval mogelijk. De mogelijkheden voor laden en lossen zijn dus erg beperkt. Om die reden heeft de GCC bedenkingen bij ons en bij uw raadscommissie Beheer en Verkeer kenbaar gemaakt tegen onze inspraakversie voor het plein. Wij hebben toen aan-gegeven, dat we met de betrokken ondernemers in overleg zouden treden om te bezien of er aanvaardbare oplossingen te vinden zijn met behoud van de fietsstrook. Dit overleg heeft plaatsgevonden met de GCC en de door hem geformeerde klankbord-groep van ondernemers aan het Damsterdiep. Alle betrokkenen hebben dit overleg als constructief ervaren. De mogelijkheden die zijn besproken en die als alternatief kunnen dienen zijn naar de mening van de GCC en de klankbordgroep van onder-nemers echter onvoldoende. Wij zijn dan ook niet tot een voor alle partijen aanvaard-bare oplossing gekomen. Het standpunt van de GCC namens de betrokken onder-nemers treft u aan in de visietrommel. Hoewel als suboptimaal door de ondernemers ervaren, stellen wij u voor om op twee plekken het trottoir aan de zuidzijde te voor-zien in een laad- en losstrook.

Groen.

De huidige monumentale plataan bij het Damsterdammertje blijft gehandhaafd. De platanen die nu op het gedeelte staan waar de bouwput voor de garage is geprojecteerd, worden verplant. Voor de nieuwe aanplant is gekozen voor de linde. Het plein wordt aan de noordzijde begeleid door een bomenrij, bestaande uit gekandelaberde lindes. De omvang van de kroon blijft hierdoor beperkt. Aan de zuidzijde ter hoogte van de bestaande parkeerplaatsen wordt een nieuw groengebied aangelegd met een dubbele bomenrij als voorzetting van de structuur verderop aan het Damsterdiep in oostelijke richting.

Inspraak.

Het ontwerp van de openbare ruimte heeft van 18 september tot en met 13 oktober ter visie gelegen. Ook is het onderdeel geweest van de overall presentatie van de ontwikkelingen aan het Damsterdiep op de inloopbijeenkomst op 26 september jl. Tijdens deze bijeenkomst zijn vragen van bezoekers beantwoord en is men in de gelegenheid gesteld om zienswijzen te noteren. Ook is schriftelijk gereageerd op de stukken. Voor een overzicht van de reacties en ons standpunt daarover verwijzen we u naar het bijgevoegde inspraakrapport.

Maatregelen.

Geluidhinder.

De verzoeken om hogere waarden vast te stellen zijn inmiddels ingediend. Als onderlegger voor dit verzoek hanteren we de resultaten van onderzoek dat in onze opdracht is verricht. Deze onderzoeken hebben in beeld gebracht in welke gevallen wij maatregelen aan de gevels moeten treffen om in de toekomst het binnenniveau binnen de norm te houden. Op verzoek van de klankbordgroep zetten we ons in voor het

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

6

uitvoeren van de betreffende maatregelen voor de aanvang van de bouw. Daarmee zijn de maatregelen ook van nut voor de geluidsproductie van de bouwactiviteiten.

Bereikbaarheid van de omgeving: omleidingsroutes.

Gedurende de bouwactiviteiten, die in totaal zeker 29 maanden zullen duren, is het Damsterdiep vanaf 1 oktober volledig gestremd. Daaraan voorafgaand vinden de werkzaamheden voor het verleggen van de kabels en leidingen plaats. Deze werkzaamheden starten 29 mei. Dit zal gedurende kortere perioden tot (gedeeltelijke) stremmingen leiden waarvoor tijdelijke omleidingsmaatregelen worden getroffen. Voor de langdurige en volledige stremming vanaf 1 oktober zullen permanente omleidingsroutes worden gecreëerd. Voorkomen moet worden dat het verkeer in en uit de binnenstad vast gaat lopen.

De routes zullen definitief worden vastgesteld vlak voor de start van de bouw op basis van wat dan bekend is over andere wegwerkzaamheden in de stad.

Bereikbaarheid Damsterdiep: gefaseerde oplevering.

Bij de behandeling van het stedenbouwkundig plan is door ons al aangegeven, dat een fasering van de bouw van de garage in afzonderlijke delen alleen mogelijk is tegen aanzienlijke kosten en grotere risico's. Wat inmiddels wel beter in beeld is gekomen, is hoe de doorloop van de bouw zich gaat voltrekken. We gaan er nu vanuit, dat het Damsterdiep eerst gedeeltelijk (verleggen kabels en leidingen) en vervolgens geheel (opbreken verhardingen etc.) wordt afgesloten voor al het doorgaande autoverkeer. De periode van totale afsluiting duurt minimaal 23 maanden in plaats van drie jaar. Dit kan een half jaar langer duren als dit vanwege de omvang van de bouwplaats van het kantoorgebouw noodzakelijk is. Vooralsnog houden we met dit laatste rekening. Dat betekent een totale afsluiting voor doorgaand autoverkeer van 29 maanden, dus bijna 2,5 jaar.

Gedurende de periode van totale afsluiting zal de openbare ruimte (het plein) gefaseerd vrijgegeven worden. Het eerste gedeelte na 9 maanden en het tweede gedeelte na 18 maanden. Dit gedeelte is dan weer toegankelijk vanaf de Steentilbrug voor autoverkeer in de vorm van bevoorradingsverkeer en (bewoners)parkeren. In totaal is dit gedeelte van het Damsterdiep dus circa 1,5 jaar niet bereikbaar voor autoverkeer.

Bereikbaarheid individuele panden.

Tijdens de gehele bouwperiode zal de directe bereikbaarheid van de panden worden gewaarborgd. Aan weerszijden van het Damsterdiep blijven looproutes in stand. Wel zullen er momenten zijn van enige hinder, vooral tijdens het verleggen van de kabels en de leidingen. Met diverse ondernemers is al gesproken over specifieke maatregelen die nodig zijn met het oog op bevoorrading en afvoer van goederen. Dit overleg met bewoners en ondernemers over individuele oplossingen is een continue proces tijdens de bouw. De situatie op dat moment, voor zover nu nog niet voorzien, is bepalend voor de oplossingen die dan geboden moeten worden.

Parkeren bewoners/bedrijven gedurende en na de bouw.

Er is een aantal oplossingsrichtingen voor het parkeren door bewoners tijdens de bouwfase opgesteld. Deze opties hebben wij ter inzage gelegd in de visietrommel. Deze zijn in de klankbordgroep besproken.

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

7

De klankbordgroep heeft als eerste voorkeur optie 4 en mocht er niet genoeg parkeergelegenheid zijn om deze dan aan te vullen met optie 1.

Optie 4: Eiland (exclusief) belanghebbendenparkeren.

- Omzetten van kortparkeerplaatsen in belanghebbendenparkeren.
- Waarschijnlijk een ideaal model voor bewoners (loopafstand).
- Aanpassing verordening.
- Consequentie voor bezoekers van ondernemers: (loopafstand, bezoekerspassysteem uitwerken.)

Optie 1: Parkeren bij de burens (Damsterbuurtje).

- Uit nader onderzoek is gebleken dat hier fysiek voldoende ruimte bestaat.
- Communicatie met bewoners Damsterbuurtje noodzakelijk.
- Tarief overeenkomstig schilparkeren (45 euro per jaar).
- Wijziging parkeerverordening.
- Loopafstand acceptabel en oversteekvoorzieningen (vri, tunnel) en sociaal veilig.

Van de zijde van de GCC wordt opgemerkt dat de klanten van de ondernemers op het Eiland ook moeten kunnen parkeren.

De klankbordgroep stelt zich op het standpunt om eerst niets extra's te regelen. Door de situatie tijdens de bouw zullen minder mensen op het Eiland parkeren. Hierdoor ontstaat automatisch ruimte voor bewonersparkeren. Achteraf kan er alsnog worden afgebakend (eerst optie 4 en als dat niet toereikend is, optie 1).

In enkele bijzondere individuele gevallen wordt tijdens de bouw een oplossing op maat voorgesteld.

Na de bouw van de parkeergarage herstelt de situatie zich in een verhouding die lijkt op de huidige situatie, waarbij er sprake is van 40% bewonersparkeren en 60% kortparkeren op straat. De compensatie van het parkeren zoals dat nu plaatsvindt op het Damsterdiep kan worden gevonden in intensivering van het gebruik van de resterende parkeerplaatsen op het Eiland en door middel van abonnementen in de nieuwe parkeergarage.

In de nieuwe situatie is voor de bewoners feitelijk sprake van een vermindering van 120 parkeermogelijkheden op straat, die nu nog vallen onder het regime van parkeervergunningen. Wij willen de bewoners van Binnenstad-Oost in dit opzicht graag tegemoet komen. Wij stellen u voor om alle bewoners van Binnenstad-Oost, die op 1 januari van het jaar van oplevering beschikken over een parkeervergunning, de mogelijkheid te bieden om tegen buurtstallingtarief gebruik te maken van de garage.

Nadeelcompensatie.

Wij sluiten niet uit, dat de plannen voor het Damsterdiep in individuele gevallen tot schade kan leiden. Voor de verschillende vormen van schade kunnen gedupeerden de veroorzaker aansprakelijk stellen. Voor twee vormen van schade is dit redelijk helder: de planschade ten gevolge van de wijziging van het bestemmingsplan en de schade die het gevolg is van de bouwactiviteiten. Voor de planschade is de gemeente aanspreekbaar. Voor de bouwschade is ook de gemeente als opdrachtgever aansprakelijk.

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

8

Op uw verzoek hebben wij een voorstel voor een schadevorm die over het algemeen verloopt via de gang naar de rechter. Ook in dit geval wordt de gemeente aangesproken. Het betreft hier inkomensschade ten gevolge van de bouwactiviteiten en die uitgaat boven het normaal maatschappelijk risico. Over het algemeen gaat het hier om schade die pas na verloop van tijd optreedt en aan te tonen is. De wet biedt over de vaststelling en omvang van de schade en de mate waarin de gemeente hierop aangesproken kan worden, nauwelijks aanknopingspunten. In de praktijk blijkt dan ook dat overeenstemming hierover niet snel tot stand komt en dat vrijwel altijd de rechter een uitspraak moet doen. De uitkering vindt dan ook plaats lange tijd nadat de schade is geleden. Voor ondernemers kan dan de toekenning van de vergoeding te laat komen waardoor de continuïteit van de onderneming op het spel kan komen te staan. Evenals uw raad zijn wij van mening dat dit voor het project Damsterdiep een te vergaande consequentie met zich mee zou brengen. Om die reden hebben we het onderzoek naar de toepassing van een projectgebonden regeling aangekondigd bij het aanbieden van het concept-stedenbouwkundig plan. U heeft besloten dat dit onderzoek moet uitmonden in een concreet voorstel in uw richting. Dit voorstel treft u hierbij aan in de vorm van een verordening met een daarbij behorende toelichting.

De huidige planschadecommissie zal de adviezen in onze richting verzorgen op dit terrein. De commissie wordt voor de claims voor nadeelcompensatie uitgebreid met een deskundige die door de GCC is voorgesteld. Voordeel van deze constructie is dat eventuele onduidelijkheid over of er nu sprake is van planschade of inkomensschade de vraag altijd bij het juiste "loket" komt.

Wij stellen u voor om bijgaande verordening vast te stellen.

Financiën.

Inleiding.

In dit project vervult de gemeente een dubbelrol: enerzijds kaderstellend met de toepassing van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en andere wetten en anderzijds als projectontwikkelaar en exploitant van de parkeergarage. Daarnaast vervullen wij een uitvoerende rol vanuit onze verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte.

Wij werken hier dan ook met twee verschillende exploitaties die in principe gescheiden zijn van elkaar: de grondexploitatie en de vastgoedexploitatie (parkeerexploitatie). De enige verbinding tussen beide exploitaties is de grondwaarde van beide vastgoedobjecten (parkeergarage en kantoor) die als opbrengst in de grondexploitatie zijn ingevoerd.

Grondexploitatie.

De grondexploitatie omvat alle kosten die nodig zijn om bouwrijpe grond te leveren voor het vastgoed en om de openbare ruimte opnieuw in te richten. Onder deze kosten worden ook begrepen de kosten die gemaakt worden in het kader van schadevergoedingen e.d. De opbrengsten bestaan uit de inkomsten van de grondverkoop ten behoeve van het vastgoed. De kosten en opbrengsten leiden tot een exploitatieresultaat die negatief, neutraal of positief kan zijn. In het eerste geval zal het tekort via andere bijdragen moeten worden afgedekt. In het laatste geval zal uw raad besluiten over de aanwending van het resultaat.

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

9

Parkeerexploitatie.

De parkeerexploitatie omvat alle kosten die nodig zijn om het vastgoed te realiseren en operationeel te maken en te houden. Dit laatste betekent dat ook de exploitatie-lasten gedurende de exploitatieperiode zijn verdisconteerd. Aan de opbrengstenkant rekenen we met de inkomsten van de parkeergelden. Ook deze exploitatieberekening levert een resultaat aan het eind van de exploitatieperiode.

Conclusie financiële haalbaarheid.

Beide berekeningen hebben wij in de visietrommel voor u ter inzage gelegd. De parkeerexploitatie is inclusief de verwachte grondwaarde sluitend. De grond-exploitatie laat echter een tekort zien van circa € 3,5 miljoen. In de gemeentebegroting 2007 bent u hierover door ons al geïnformeerd. Wij hebben toen aangekondigd nog met een raadsvoorstel te komen waarin we terugkomen op deze problematiek. In de gemeentebegroting 2007 is hiervoor 1 miljoen euro gereserveerd. We stellen nu voor deze 1 miljoen euro beschikbaar te stellen. Het resterende tekort van 2,5 miljoen euro dekken we door een onttrekking aan de reserve grondzaken. Bij de behandeling van de gemeenterekening 2006 komen we terug op de positie van de reserve grondzaken. Indien u kunt instemmen met de nu door ons voorgestelde dekking, dan kunnen we concluderen dat de ontwikkeling aan het Damsterdiep financieel/economisch haalbaar is.

Betrokken dienst(en)	: RO/EZ					
Naam voorstel	: Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep					
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)	: Raad					
Incidenteel / Structureel	: Incidenteel					
Soort wijziging	: Exploitatie					
				Dotatie	Onttrekking	
Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	- Reserve	+ Reserve	Saldo
7.06 Parkeerbedrijf	1.000.000	0	-1.000.000			-1.000.000
9.03 BSD: Concerntelposten (inc 2007 / Damsterdiep)	-1.000.000		1.000.000			1.000.000
7.06 Parkeerbedrijf	2.500.000	0	-2.500.000			-2.500.000
7.07 Bedrijventerreinen / kantoren	0		0		2.500.000	2.500.000
Totalen begrotingswijziging	2.500.000	0	-2.500.000	0	2.500.000	0

Incidenteel / Structureel	: Incidenteel					
Soort wijziging	: Investering					
				Dotatie	Onttrekking	
Financiële begrotingswijziging 2007	Lasten	Baten	Saldo	- Reserve	+ Reserve	Saldo
7.06 Parkeerbedrijf (grondexploitatie Damsterdiep)	8.008.000	0	-8.008.000			-8.008.000
7.06 Parkeerbedrijf (vastgoedexploitatie Damsterdiep)	32.397.000	0	-32.397.000			-32.397.000
Totalen begrotingswijziging	40.405.000	0	-40.405.000			-40.405.000

Risico's.

In ons voorstel aan uw raad voor de vaststelling van het stedenbouwkundig plan hebben we u inzicht gegeven in de risico's die met deze ontwikkeling annex zijn. We zullen deze risico's opnieuw beoordelen aan de hand van de huidige stand van zaken.

Risico (november 2005)	Maatregel
------------------------	-----------

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

10

<p>Stijging bouwkosten als gevolg van vertragingen door planologische procedures. Uitgaande van een inflatiecorrectie van 2,5% kunnen de bouwkosten per jaar uitstel van € 750.000,- meer bedragen. Daar tegenover staat wel weer hogere bespaarde rente door de uitgestelde investeringen, zodat dit risico als beperkt mag worden verondersteld.</p>	<p>Weerstand in een vroeg stadium onderkennen en hierop inspelen. Proactief werken. Signalering via klankbordgroep en andere communicatielijnen.</p>
<p>Noodzaak voor Nijestee om op korte termijn een hoofdkantoor te realiseren betekent dat uitstel van de realisatie van de parkeergarage de samenwerking met Nijestee onder druk kan zetten. Daarmee wordt een deel van de exploitatie van de parkeergarage (60 van de 545 plaatsen) onzeker, terwijl tevens grond-opbrengsten worden gemist als Nijestee haar hoofdkantoor niet op het Damstereiland kan realiseren, welk nadeel is te kwantificeren op € 1 - € 1,5 miljoen. Wel kan dan uiteraard worden onderzocht of een derde in plaats van Nijestee kan worden geïnteresseerd voor kantoorbouw. Voorts zal op onderdelen nieuwe planvorming moeten plaatsvinden.</p>	<p>Er wordt nauw samengewerkt met Nijestee en we gaan gelijk op in de procedures. Gezien het stadium van voorbereiding en de reeds geïnvesteerde tijd en kosten ligt het niet in de rede dat Nijestee afhaakt, ook niet bij eventuele tegenslagen onderweg. Nijestee heeft inmiddels samen met de gemeente de bouwaanvraag ingediend.</p>
<p>Gestegen kosten door aanpassing van de ruimte tussen bebouwing en rooilijn. In de huidige opzet bedraagt aan de zuidwestzijde op het smalste deel van het Damsterdiep circa 3,5 m¹ en aan de noordzijde 5 m¹. Er wordt nog onderzoek verricht naar de mogelijkheid deze ruimte te vergroten tot respectievelijk 4,5 m¹ en 6 m¹ met instandhouding van het aantal plaatsen. Dit dient gerealiseerd te worden via een andere indeling van de parkeergarage, waarbij het streven er op gericht is dit zo veel mogelijk binnen de bestaande budgetten te realiseren.</p>	<p>De garage is versmald door de toepassing van schuinparkeren. Dit betekent dat ook de bouwput smaller wordt en daarmee de bereikbaarheid van de panden groter. De overspanningen in de lengte van de parkeergarage zijn door het schuinparkeren groter geworden.</p>
<p>Voor de verkeersmaatregelen moeten de omleidingsroutes nog worden bepaald. Een gedetailleerde onderbouwning c.q. kwantificering van de kosten is nog niet te maken. Vooralsnog is ruim € 1 miljoen (exclusief BTW) hiervoor gereserveerd, zonder dat op dit moment kan worden aangegeven of dit toereikend is.</p>	<p>De omleidingsroutes zijn inmiddels al bepaald. Vooralsnog lijken de kosten hiervan te passen binnen het geraamde budget.</p>

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

11

<p>Saneringskosten. Deze zijn geraamd door de Milieudienst op basis van een voorlopig onderzoek en globale gegevens van de aanwezigheid van oude kademuren en funderingen. In het voorbereidingstraject zal door vervolgonderzoek de omvang van het te saneren deel worden vastgelegd.</p>	<p>De ISV-bodembijdrage is verhoogd naar 50%. Inmiddels is het saneringsplan opgesteld en is de kostenraming getoetst. Kosten sanering door vervuiling zijn nagenoeg gelijk gebleven. Er hoeven wat minder kademuren worden gesloopt, maar daar tegenover staan meer kruisingen van damwanden en kabels en leidingen met bestaande kademuren. M.a.w. onderlinge verschuivingen van kostenposten. Met BP is een afkoopsom overeengekomen.</p>
<p>Archeologisch onderzoek. Deze zijn nu geraamd op (exclusief BTW) rond € 400.000,--. Afhankelijk van wat aangetroffen wordt bij de bouw kunnen deze kosten significant hoger uitvallen. Daarbij moet opgemerkt worden dat volgens interne informatie voor zover bekend geen gedegen historische studie van het gebied aanwezig is over aanleg, veranderingen, verbetering en demping van het Damsterdiep. In een vervolgfase zal een meer gedetailleerd onderzoek plaatsvinden. Mede gelet op eerdere vondsten bij de bouw van het AZG (nu: UMCG) wordt het waarschijnlijk geacht dat zeker aan de oostflank van het bouwterrein archeologische (nieuwe) vondsten gedaan zouden kunnen worden.</p>	<p>Er is voor zowel voor de Grote Markt als voor dit project in totaal € 1 miljoen beschikbaar voor archeologisch onderzoek. Het bedrag van € 400.000,-- zal niet worden overschreden en is in principe als maximum te beschouwen.</p>
<p>Verleggen kabels en leidingen door nutsbedrijven. Mocht door de rioolwerkzaamheden het hoofdriool langer dan 8 uur buiten bedrijf zijn dan kunnen schadeposten c.q. claims ontstaan.</p>	<p>Intensief overleg met de nutsbedrijven over de aanpak van het werk en afstemming met de eigen werkzaamheden.</p>

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

12

Door de bouw van de parkeergarage kunnen planschadeclaims ontstaan, mede door het met de bouw samenhangende bereikbaarheidsprobleem. Door uitgekiend te bouwen wordt dit risico als gemiddeld beschouwd. Wel is de Stichting SAOZ (Rotterdam), een in planschadeclaims gespecialiseerd bureau, ingehuurd om te onderzoeken of potentiële risico's in het kader van planschade (waardevermindering van onroerend goed, artikel 49 WRO) kunnen bestaan dan wel of nadeelcompensatie vanwege onevenredige overlast c.q. inkomensderving voor ondernemers gedurende de bouwperiode aan de orde kan zijn. Via het instellen van een klankbordgroep voor ondernemers en inwoners wordt getracht de belanghebbenden tijdig bij het proces te betrekken.	Planschadeclaims zijn benoemd en afgedekt in de grondexploitatie. Weerstand in een vroeg stadium onderkennen en hierop inspelen. Proactief werken. Signalering via klankbordgroep en andere communicatielijnen. Ook via de klankbordgroep van ondernemers (GCC). Waar nodig vindt overleg plaats met betrokkenen (m.n. ondernemers) op individueel niveau. Dit heeft al een goed inzicht gegeven in de knelpunten en de wijze waarop deze kunnen worden opgelost. De klankbordgroep blijven betrekken bij uitvoering en individuele problemen die nu nog niet manifest zijn tijdens de uitvoering oplossen. Een moeilijk in te schatten financieel risico blijft de uitvoering van de nadeelcompensatieregeling. Ondanks de verkennende gesprekken die zijn gevoerd met ondernemers blijft het moeilijk om te voorspellen of het gereserveerde budget toereikend is. Om olopende kosten voor te zijn zal dit budget ook ingezet worden voor preventieve maatregelen en oplossingen (individueel of generiek) voor knelpunten die een negatieve invloed op de omzet hebben.
Schade aan omliggende bebouwing wordt door middel van een CAR-verzekering afgedekt.	Inventarisatie van de panden/funderingen bestaande bouw is verricht. Bij de toe te passen bouwmethode wordt hiermee rekening gehouden.
Vertraging door onverwachte gebeurtenissen tijdens de uitvoering.	Blijven vooruitzien om verrassingen zo veel als mogelijk te voorkomen. Blijven informeren van en communiceren met de omgeving.
Toegevoegd risico	Maatregel
Uitkomst van diverse procedures van bezwaar en beroep bij het verzoek om hogere waarden en de bouwaanvraag. Kan leiden tot bouwstop.	In het voortraject de nodige zorgvuldigheid in acht nemen. Juridisch advies bij beoordelen bezwaren op houdbaarheid in vervolgproucedures.
Aanbestedingsresultaat.	Second opinion is uitgevoerd. Leek positief. De markt is de afgelopen periode echter sterk gewijzigd. De aanbesteding loopt inmiddels.

Planning

Aan de hand van de nu lopende procedures en in de verwachting dat u kunt instemmen met de uitvoering van de werkzaamheden, gaan wij er vanuit, dat we begin juni 2007 starten met de werkzaamheden door het verleggen van de kabels en de leidingen. De daadwerkelijke start van de bouw van de garage vindt dan vlak na de bouwvak plaats.

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

13

Wij denken dat op deze wijze het totale project in het 1^e kwartaal van 2010 gerealiseerd is.

Besluit.

Gelet op het vorenstaande en onder overlegging van de bijbehorende stukken stellen wij u voor te besluiten:

- I. kennis te nemen van de inspraakrapportage over het inrichtingsplan voor de openbare ruimte van het Damsterdiep;
- II. kennis te nemen van de reactie van de GCC op het overleg over de laad- en losproblematiek aan de zuidzijde van het plein;
- III. het inrichtingsplan voor de openbare ruimte van het Damsterdiep vast te stellen;
- IV. het bouwplan voor de parkeergarage op het Damsterdiep vast te stellen;
- V. de exploitatiebegroting Damsterdiep vast te stellen;
- VI. voor de grondexploitatie, na verrekening met de reeds verstrekte planvoorbereidingskredieten, een taakstellend uitvoeringskrediet ter beschikking te stellen van € 8.008.000,--, inclusief rente, inclusief prijsstijgingen en exclusief BTW;
- VII. het tekort van € 3.500.000,-- op de exploitatiebegroting voor € 1.000.000,-- te dekken uit incidenteel nieuw beleid 2007 en voor € 2.500.000,-- uit de bestemmingsreserve grondzaken;
- VIII. de vastgoedexploitatie Damsterdiep vast te stellen;
- IX. voor de vastgoedexploitatie, na verrekening met de reeds verstrekte planvoorbereidingskredieten, een uitvoeringskrediet ter beschikking te stellen van € 32.397.000,-- prijspeil 2006, inclusief rente, exclusief prijsstijgingen en exclusief BTW;
- X. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen;
- XI. de bewoners van Binnenstad Oost die op 1 januari van het jaar van oplevering van de parkeergarage beschikken over een parkeervergunning, de mogelijkheid te bieden om tegen buurtstallingstarief gebruik te maken van de garage;
- XII. de verordening betreffende de nadeelcompensatieregeling Damsterdiepgarage gemeente Groningen 2006 vast te stellen;
- XIII. het benoemingsbesluit voor de leden van de commissie ter uitvoering van de nadeelcompensatieregeling vast te stellen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

J. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

14

Toelichting nadeelcompensatieregeling Damsterdiepgarage gemeente Groningen 2006

Algemeen

De bouwplannen 'Damsterdiep weer binnenstad' zijn een forse ingreep tussen de gevels van het Damsterdiep tussen de Steentilbrug en de Petrus Campersingel. Risico's worden zoveel mogelijk beperkt maar schade is niet voor 100% uit te sluiten. Naast de planschade houdt de gemeente tevens rekening met bouwschade en eventueel economische schade.

In deze nadeelcompensatieregeling gaat het over de economische schade die is ontstaan door de feitelijke uitvoering van de werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de parkeergarage met bijbehorende bebouwing aan het Damsterdiep te Groningen. Het gaat hier dus over rechtmatig overheidshandelen, te weten handelen door de gemeente Groningen.

Met nadruk gaat het hier dus niet over de vergoeding van Planschade of vergoeding van bouwschade ontstaan uit onrechtmatig handelen van de gemeente. Deze schadeorzaken vallen buiten deze regeling omdat daarvoor in artikel 49 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening respectievelijk het Burgerlijk Wetboek (onrechtmatige daad) regelingen zijn getroffen.

Met deze regeling wordt beoogd een regeling in het leven te roepen die benadeelden voldoende zekerheid biedt over de wijze en de normen op basis waarvan tot vergoeding van eventueel te leiden schade, welke niet ten laste van benadeelde behoort te blijven, overgegaan kan worden.

In het algemeen komen schades die een gevolg zijn van normale maatschappelijke ontwikkelingen niet voor vergoeding in aanmerking. Gedacht kan hierbij worden aan schades die ontstaan door werkzaamheden ten behoeve van het omleggen, afsluiten of reconstrueren van wegen. Slechts indien sprake is van onevenredig lange tijd dat de werkzaamheden duren of de schade onevenredig groot is, kan dit ertoe leiden dat aangenomen moet worden dat dit niet tot een normaal maatschappelijk of ondernemersrisico behoort. Daarnaast spelen ook zaken als bijvoorbeeld voorzienbaarheid van de schadeveroorzakende gebeurtenissen en in hoeverre er door de benadeelde actie is ondernomen om de schade te voorkomen of te beperken, een rol bij de beoordeling of, en zo ja hoeveel van, de geleden schade wordt vergoed.

Voor een aantal ondernemers langs het Damsterdiep zal gelden dat de duur van de overlast zodanig lang is dat dit boven het normale ondernemersrisico uitstijgt. Met name voor die gevallen is deze regeling in het leven geroepen. Deze ondernemers worden in de gelegenheid gesteld door het overleggen van de jaarcijfers, over de laatste drie jaar voor aanvang van de werkzaamheden en de jaren tijdens de werkzaamheden, aan te tonen dat zij zodanig schade hebben geleden dat dit voor vergoeding in aanmerking dient te komen.

Het moet hierbij gaan om schade die boven het normale ondernemersrisico uitgaat. Te denken valt aan tijdelijke omzetsdalingen of extra kosten die moeten worden gemaakt

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

15

om voor aan- en afvoer of opslag van goederen te zorgen. In eerste instantie helpt de gemeente ondernemers bij problemen via het Bedrijvenloket met diverse oplossingen. Toch valt schade niet altijd te voorkomen.

Om zo objectief mogelijk tot een oordeel te komen of en hoeveel schade vergoed moet worden is een adviescommissie bestaande uit drie externe deskundigen in het leven geroepen die het college van burgemeester en wethouders moet adviseren over de ingediende aanvragen.

Het voordeel van deze regeling en de behandeling door de externe adviescommissie is dat de benadeelde voor de vergoeding van zijn schade niet de (dure) gang naar de burgerlijke rechter behoeft te maken. Normaal gesproken is de afwikkeling van economische schadeclaims namelijk werk voor de rechter. Voor het vaststellen van inkomstenderving door bouwactiviteiten weegt deze altijd het ondernemersrisico mee. Een rechter buigt zich echter pas naderhand over dergelijke claims. En dat zou voor ondernemers aan het Damsterdiep wel eens te lang kunnen duren. Met deze projectgebonden nadeelcompensatieregeling wil de gemeente dit voorkomen. De afhandeling van de schadeclaim wordt daarmee niet uitgesteld tot de bouwactiviteiten zijn afgerond.

Het gaat hier om een experimentele aanpak van nadeelcompensatie. Het blijft natuurlijk zo dat niet alle nadelen vergoed zullen kunnen worden, daar sommige risico's voor rekening van de verzoeker zullen blijven. Daarom moet deze compensatieregeling gezien worden als een manier om tegemoet te komen aan diegenen die nadeel ondervinden van de uitvoering van dit plan. Vanwege het experimentele karakter is in artikel 2 de mogelijkheid opgenomen, dat het college werkendeweg nadere regels kan stellen over de uitvoering van deze regeling.

Artikelsgewijze toelichting:

Hieronder worden slechts die artikelen toegelicht waar dat naar ons oordeel voor een beter begrip van het artikel wenselijk wordt geacht. De andere artikelen spreken voor zich.

Artikel 3 lid 2

Om te voorkomen dat bij elke schadeveroorzakende gebeurtenis een verzoek om nadeelcompensatie wordt ingediend is bepaald dat dit slechts één keer per 12 maanden kan. Ingeval er over meerdere jaren schade wordt geleden kan dus meerdere keren een dergelijk verzoek worden ingediend.

Artikel 9

Om de belangen van de verzoeker en van de gemeente zo goed mogelijk te behartigen is de mogelijkheid ingesteld om alvorens het definitieve advies door de adviescommissie aan het college van burgemeester en wethouders te versturen deze in conceptvorm rond te zenden. Eventuele bedenkingen kunnen dan in het definitieve advies worden meegenomen.

Artikel 10 lid 2

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

16

In dit artikel wordt de mogelijkheid geschapen de kosten van een door de benadeelde ingeschakelde deskundige te vergoeden. Van een vergoeding kan slechts sprake zijn indien er sprake is van het toekennen van nadeelcompensatie, de inschakeling van de deskundige noodzakelijk en de gemaakte kosten redelijk waren. Dit om te voorkomen dat ook bij voorbaat kansloze aanvragen een deskundige wordt ingeschakeld.

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

17

Nadeelcompensatieverordening/ regeling Damsterdiepgarage gemeente Groningen 2007 houdende bepalingen ter compensatie van onevenredig nadelige gevolgen veroorzaakt door de feitelijke uitvoering van het project Parkeergarage/kantoorgebouw c.q. herinrichting Damsterdiep te Groningen.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. het college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen
- b. project: de bouw van de parkeergarage onder, het kantoorgebouw en de herinrichting van het Damsterdiep tussen de Steentilbrug en de Petruscampersingel te Groningen
- c. het verzoek: een verzoek tot toekenning van nadeelcompensatie als bedoeld in artikel 3;
- d. de verzoeker: de indiener van een verzoek als bedoeld in artikel 3;
 - e. het nadeel: de schade die een direct gevolg is van de feitelijke uitvoering van het project;
- f. de (advies)commissie: de commissie als bedoeld in artikel 6, zijnde een vaste commissie, bestaande uit drie onafhankelijke externe deskundigen. De commissie wordt secretariael bijgestaan door medewerkers van de gemeente.

Artikel 2 Het recht op nadeelcompensatie

1. Het college kent, op verzoek van degene die nadeel heeft geleden als gevolg van de feitelijke uitvoering van het project, nadeelcompensatie toe naar billijkheid, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel te zijner laste behoort te blijven en voor zover vergoeding van het nadeel niet anderszins verzekerd is.
2. De compensatie van het nadeel vindt plaats in geld of, indien dat naar het oordeel van het college geschikter is, op andere wijze.
3. het college kan nadere regels stellen over uitvoering van deze verordening, waar onder de advisering.

Artikel 3 Het verzoek om nadeelcompensatie

1. Het verzoek om nadeelcompensatie dient zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is schriftelijk bij het college te worden ingediend.
2. Slechts één keer per 12 maanden kan een verzoek om nadeelcompensatie worden ingediend.
3. Het verzoek wordt ondertekend en bevat tenminste:
 - a. de naam en het adres van de verzoeker;
 - b. de dagtekening;
 - c. een aanduiding van de uitvoering van het werk of de maatregel die naar het oordeel van de verzoeker het nadeel heeft veroorzaakt;
 - d. een opgave van de aard en omvang van het nadeel;
 - e. een omschrijving van de wijze waarop het nadeel naar het oordeel van de verzoeker dient te worden gecompenseerd en - zo een vergoeding in geld wordt gewenst - een

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

18

opgave van het schadebedrag dat naar het oordeel van verzoeker vergoed dient te worden.

4. De verzoeker verstrekt voorts de gegevens en bescheiden die voor het nemen van de beslissing op zijn verzoek nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.
5. Indien het verzoek wordt gebaseerd op winstderving dienen de jaarcijfers van de afgelopen drie jaren voorafgaand aan de bouw en de jaren tijdens de bouw te worden bijgevoegd.
6. Het college bevestigt de ontvangst van het verzoek zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee weken na ontvangst daarvan.
7. Indien naar het oordeel van het college niet of onvoldoende is voldaan aan het bepaalde in het derde en vierde lid van dit artikel, stellen zij de verzoeker in de gelegenheid het verzuim te herstellen binnen een termijn van vier weken na verzending van de brief waarin op het verzuim is gewezen.

Artikel 4 Niet in behandeling, kennelijk gegrond/ongegrond

1. Indien het verzoek niet overeenkomstig het bepaalde in artikel 3 is ingediend of aangevuld neemt het college het verzoek niet in behandeling.
2. Het college wijst het verzoek zonder nader onderzoek af indien het naar hun oordeel kennelijk ongegrond is danwel wijst het verzoek zonder nader onderzoek toe indien het naar hun oordeel kennelijk gegrond is.
3. Een besluit om het verzoek niet in behandeling te nemen, dan wel wegens kennelijke ongegrondheid af te wijzen of wegens kennelijke gegrondheid toe te wijzen, wordt aan de verzoeker binnen acht weken na ontvangst van het verzoek dan wel binnen vier weken nadat het verzoek is aangevuld of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken meegegeeld.
4. Het college kan de in het vorige lid genoemde termijn eenmaal met ten hoogste acht weken verlengen. Het college stelt de verzoeker daarvan schriftelijk in kennis.

Artikel 5 Voorschot hangende een verzoek om een nadeelcompensatie

1. Het college kan op verzoek, de adviescommissie gehoord, een voorschot op nadeelcompensatie toekennen wanneer verzoeker een spoedeisend belang bij toekenning heeft. Een voorschot wordt slechts verleend indien redelijkerwijs te verwachten valt dat verzoeker in aanmerking komt voor nadeelcompensatie.
2. Met het verstrekken van het voorschot wordt geen recht op nadeelcompensatie erkend of verleend. Aan het verstrekken van het voorschot kunnen door het college voorwaarden worden verbonden.
3. Het voorschot wordt alleen verleend als de verzoeker schriftelijk de verplichting aanvaardt tot gehele of gedeeltelijke terugbetaling indien het college het verzoek om nadeelcompensatie geheel of gedeeltelijk afwijst of de schadevergoeding op een lager bedrag dan het verleende voorschot vaststelt. Over het terug te betalen voorschot is geen rente verschuldigd.

Artikel 6 De adviescommissie

1. Indien geen toepassing wordt gegeven aan het bepaalde in artikel 4, wordt de aanvraag binnen vier weken na het verstrijken van de termijn bedoeld in artikel 4, derde lid, danwel, indien het vierde lid van dat artikel toepassing heeft gevonden uiterlijk vier weken na het verstrijken van de in dat artikellid genoemde termijn, toegezonden aan de adviescommissie.

Artikel 7 Het onderzoek van de commissie

1. Het verzoek wordt door het college ter advisering voorgelegd aan de adviescommissie.

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

19

De adviescommissie stelt een onderzoek in naar:

- a. de vraag of het nadeel een direct gevolg is van de feitelijke uitvoering van het project;
 - b. de omvang van het nadeel;
 - c. de vraag of het nadeel redelijkerwijs niet of niet geheel ten laste van de verzoeker behoort te blijven, in welk verband tevens wordt onderzocht of de verzoeker het risico van het nadeel (passief of actief) heeft aanvaard;
 - d. de vraag of de vergoeding van het nadeel niet of niet voldoende anderszins is verzekerd.
2. Het college stelt aan de adviescommissie de gegevens ter beschikking die nodig zijn voor een goede vervulling van haar taak.
 3. De adviescommissie kan een plaatsopneming houden, indien zij dit nodig acht.
 4. De adviescommissie kan inlichtingen en adviezen inwinnen bij derden. Hieronder valt het recht om een externe deskundige in te schakelen voor de beoordeling van het verzoek.

Artikel 8 Mondelinge toelichting

1. De adviescommissie stelt de verzoeker en het college in de gelegenheid een mondelinge toelichting te geven. De adviescommissie verzendt de uitnodiging voor het geven van een mondelinge toelichting tenminste twee weken voor de datum waarop de toelichting wordt verlangd. De verzoeker en het college kunnen zich laten vertegenwoordigen of laten bijstaan door een gemachtigde/ deskundige.
2. Van de mondelinge toelichtingen wordt een verslag gemaakt. Het verslag wordt aan de verzoeker en aan het college toegezonden, gelijktijdig met de beslissing op het verzoek.

Artikel 9 Het advies van de adviescommissie

1. De adviescommissie zendt haar advies binnen zes weken aan de verzoeker en aan het college.
2. In haar advies geeft de commissie de uitkomst weer van het onderzoek als bedoeld in artikel 7 lid 1. Tevens geeft de commissie advies over de hoogte en de vorm van de eventueel toe te kennen nadeelcompensatie.

Artikel 10 De nadeelcompensatie

1. Indien de nadeelcompensatie niet in geld maar op andere wijze wordt toegekend, zal de waarde van de compensatie niet hoger zijn dan het bedrag in geld waarop de verzoeker aanspraak zou kunnen maken.
2. Indien het college besluit tot het toekennen van nadeelcompensatie kunnen zij, gehoord de adviescommissie, aan de verzoeker die daarom heeft verzocht een bijdrage toekennen voor de door hem gemaakte deskundigenkosten, voor zover het inschakelen van deskundige bijstand redelijkerwijs noodzakelijk was en voor zover de gemaakte kosten redelijk zijn.

Artikel 11 De beslissing op het verzoek

1. Het college beslist op het verzoek om nadeelcompensatie binnen zes weken nadat de adviescommissie het advies aan het college heeft toegezonden.
2. Het besluit wordt onverwijld aan de verzoeker toegezonden.
3. Het college kan de in het eerste lid bedoelde termijn eenmaal verlengen doch ten hoogste met zes weken. Het college deelt dit schriftelijk en onder opgaaf van redenen mee aan de verzoeker.

Artikel 12 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking de dag nadat het besluit tot vaststelling van deze verordening is bekend gemaakt.

Artikel 13 Citeertitel

Raadsvoorstel - Uitvoering herontwikkeling Damsterdiep

20

Deze verordening kan worden aangehaald als "Nadeelcompensatieverordening
Damsterdiepgarage gemeente Groningen 2007"

De Voorzitter,

De Griffier